

การปรับตัวควบคุมพื้นที่ - พีไอดี สำหรับการหันทิศทางของเฮลิคอปเตอร์ขนาดเล็ก Fuzzy - PID Controller for Heading Control of Small Helicopter

เอกสารนี้ คุณมี และ ถวิดา มนีวรรณ

สถาบันวิทยาการหุ่นยนต์ภาคสนาม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

126 ถ.ประชาอุทิศ แขวงบางมด เขตทุ่งครุ กรุงเทพฯ 10140 โทรศัพท์: 0-2470-9339 โทรสาร: 0-2470-9691

อีเมลล์: akekalak_s@hotmail.com, praeaw@fibo.kmutt.ac.th

Akekalak Supamanee and Thavida Maneewarn

Institute of Field roBOtics (FIBO), King Mongkut's University of Technology Thonburi

126 Pracha-u-tit Road, Bangmod, Tungkru, Bangkok 10140, Thailand, Tel: 0-2470-9339 Fax: 0-2470-9691

E-Mail: akekalak_s@hotmail.com, praeaw@fibo.kmutt.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้นำเสนอเกี่ยวกับการปรับตัวควบคุมพื้นที่-พีไอดี ซึ่งระบบควบคุมนี้ มีความสามารถในการปรับการทำงานของระบบได้โดยอัตโนมัติตามการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ในการทดสอบระบบควบคุมนี้ ได้ทำการทดลองกับเฮลิคอปเตอร์ขนาดเล็กบังคับวิทยุรุ่น T-REX450XL ซึ่งบัดดิ่งไว้กับฐานทดลอง ระบบทดสอบสามารถที่จะเคลื่อนที่หมุนได้ใน 3 แกนของความอิสระ แต่ในการทดลองนี้จะจำกัดให้เหลือเพียง 1 แกนของความอิสระ คือให้หมุนได้เฉพาะในการหันทิศทางของเฮลิคอปเตอร์เท่านั้น (หมุนรอบแกน Z) ระบบที่ใช้ในการควบคุมนี้จะใช้พื้นฐานการควบคุมแบบพีไอดี และแบบจำลองพื้นที่ของ ทากากิ-ซูเกะโน โดยจะมีส่วนปรับตัวควบคุม ที่ได้จากการสังเกตสถานะที่เปลี่ยนไป เป็นตัวปรับปรุงแก้ไขตัวควบคุมพื้นที่ โดยเปลี่ยนแปลงค่าความละเอียดในการควบคุม

Abstract

This paper discusses about the design of Fuzzy-PID (Proportional Integral Derivative) controller. This controller system can automatically adapt its operation to the changes in dynamic environment. The radio control Helicopter model T-REX450XL were used in the testing of the controller system. The helicopter was fixed into the test base. It can move in 3 degree of freedom, but in this paper we only tested the controller in 1 degree of freedom which is the heading of helicopter (Yaw : rotate in Z axis). The control system is based on the conventional PID control combined with Takagi-Sugeno's type fuzzy model and

precompensation by Self-tuning method, which learns to tune itself online for modifying Scale-factor.

Keywords

Helicopter, PID controller, Fuzzy-PID Controller

1. บทนำ

เฮลิคอปเตอร์ เป็นอากาศยานชนิดหนึ่งที่มีลักษณะโครงสร้างแตกต่างจากเครื่องบินปักติด(Fixed wings) โดยทั่วไป คือเฮลิคอปเตอร์ จะมีใบพัดหลักขนาดใหญ่(Main rotor blades) ที่หมุนได้อย่างด้านบน และมีใบพัดขนาดเล็ก(Tail rotor blades) ที่หมุนได้อย่างด้านท้าย ดังนั้นเฮลิคอปเตอร์จะมีอิทธิพลหนึ่งว่า “เครื่องบินปักหมุน” ด้วยลักษณะโครงสร้างดังกล่าวข้างต้น จึงทำให้เฮลิคอปเตอร์สามารถที่จะบินขึ้น-ลง ในแนวเดียว บินออกด้านข้างซ้าย-ขวา และบินในอยู่กับที่(Hovering)ได้ ด้วยคุณสมบัติที่ดีเหล่านี้ เฮลิคอปเตอร์จึงถูกนำไปใช้ประโยชน์อย่างมากในงานด้านต่างๆ อย่างกว้างขวาง

แต่เนื่องจากความไม่เป็นเชิงเส้น(Nonlinear) ของเฮลิคอปเตอร์ การควบคุมอัตโนมัติจึงมักจะมีปัญหาในการควบคุมอยู่เสมอ การควบคุมโดยใช้พีไอดี(PID) เพียงอย่างเดียวซึ่งเป็นการควบคุมเชิงเส้น(Linear) จึงไม่สามารถที่จะจัดการับปัญหาที่ให้มาได้

จากแนวความคิดของ Zadeh, L.A. [1] ที่เสนอวิธีการใช้พื้นที่ลوجิก (Fuzzy Logic) ในการอธิบายเกี่ยวกับความไม่แน่นอน(Uncertain) และสิ่งที่คุณเครื่อง(Fuzzy) มาช่วยในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ได้รับความสนใจเป็นอย่างมาก จนแนวความคิดนี้ได้แพร่หลาย และมีการขยายความเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในด้านต่างๆอย่างมากมาย

ในการใช้งานระบบควบคุมนั้น พัชชีลอจิกถูกใช้เป็นเทคนิคการประมวลผลแบบหนึ่ง ซึ่งแตกต่างจากระบบประมวลผลแบบธรรมด้า ตรงที่มีความยืดหยุ่น และสามารถรองรับความไม่แน่นอนของระบบได้อย่างดี ดังนั้นจึงมีงานวิจัยที่เกี่ยวกับการนำเสนอ ผู้ชี้ลอจิกมาประยุกต์ใช้ในการควบคุมไฮลิคอปเตอร์อย่างต่อเนื่อง โดยมีทั้งการใช้พัชชีลอจิกแบบเดียว และการใช้พัชชีลอจิกร่วมกับระบบควบคุมแบบอื่นๆ เช่น งานวิจัยของสุคนธ์ พันธุ์วนาร และมนูกิจ พานิชกุล [2] ใช้พัชชีลอจิกร่วมกับการควบคุมแบบพีไอดี ในการหันทิศทางของไฮลิคอปเตอร์ และใช้วิธีการปรับค่า(Self-tuning) ในการปรับปรุงระบบควบคุม, งานวิจัยของ Edgar N. Sanchez และคณะ [3] ใช้พัชชีลอจิกร่วมกับการควบคุมแบบพีไอดี ในการทรงตัวและเคลื่อนที่ของไฮลิคอปเตอร์ในระบบสมมติ (Simulation)

ในงานวิจัยนี้ได้นำเอาพัชชีลอจิก และระบบควบคุมพีไอดี มาใช้ร่วมกัน โดยใช้พัชชีลอจิกปรับค่าเกน(gain) ของระบบพีไอดี ในการหันทิศทางของไฮลิคอปเตอร์ โดยเลือกใช้แบบจำลองพัชชีของ Takagi-Sugeno ใน (Takagi-Sugeno Fuzzy Model) [4] และมีระบบการเรียนรู้ โดยระบบสามารถที่จะเรียนรู้และปรับปรุงการควบคุม โดยใช้วิธีการปรับตัว(Adaptive-method) ซึ่งรวมเอาทั้ง วิธีการปรับกฎ(Rule modification) และวิธีการปรับค่า(Self-tuning) ไว้ด้วยกัน

2. เฮลิคอปเตอร์ ที่ใช้ในการควบคุม

ไฮลิคอปเตอร์ที่ใช้ในการทดลองนี้ จะใช้ไฮลิคอปเตอร์บังคับวิทยุระบบไฟฟ้า รุ่น T-REX450XL ของ ALIGN โดยไฮลิคอปเตอร์จะถูกยึดติดไว้กับฐานทดสอบที่ทำจากอลูมิเนียม ระบบทดสอบสามารถที่จะเคลื่อนที่หมุนได้ใน 3 แกนของศาสตร์ แต่ในการทดลองนี้จะจำกัดให้เหลือเพียง 1 แกนของศาสตร์ คือให้หมุนได้เฉพาะในการหันทิศทางของไฮลิคอปเตอร์เท่านั้น (หมุนรอบแกน Z)

รูปที่ 1 เฮลิคอปเตอร์กับฐานทดลอง

ไฮลิคอปเตอร์จะใช้ R/C Servomotor รุ่น HS-56SB ของ Hitec ในการปรับมุมเอียงของขาของใบพัด

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลของไฮลิคอปเตอร์

รายละเอียดข้อมูล	ไฮลิคอปเตอร์
ความยาว	650 มิลลิเมตร
ความสูง	230 มิลลิเมตร
ขนาดใบพัดหลัก	700 มิลลิเมตร
ขนาดใบพัดหาง	150 มิลลิเมตร
น้ำหนักไม่รวมอุปกรณ์ไฟฟ้า	355 กรัม
น้ำหนักร่วมห้องหมุด	730 กรัม

3. อุปกรณ์ที่ใช้ในการควบคุม

อุปกรณ์ที่ใช้ในการควบคุมระบบการทดลองนี้ แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ เชนเซอร์ที่ใช้ในการตรวจวัดค่าต่างๆ ที่ได้จากไฮลิคอปเตอร์ และไมโครคอนโทรลเลอร์ที่ใช้ในการรับค่าสัญญาณที่ได้จากเชนเซอร์ และส่งงานควบคุมระบบ

3.1 เชนเซอร์

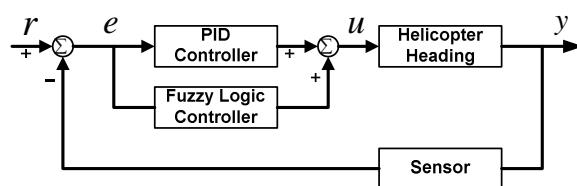
เชนเซอร์ที่ใช้ในการตรวจวัดค่าต่างๆ ใช้เชนเซอร์ของ Android World ซึ่งประกอบด้วยเชนเซอร์วัดความเร็ว(Accelerometer) Analog Devices ADXL202AE 2-axis Accelerometer, เชนเซอร์วัดความเร็วเชิงมุม (Gyrometer) Murata ENC-03J Gyrostar piezoelectric vibrating gyros, และอุณหภูมิของบอร์ด(Temperature) และใช้เชนเซอร์ GY240 ของ Futaba เป็น Rate Gyro ใช้ในการควบคุมการหันทิศทาง(Heading) ของไฮลิคอปเตอร์

3.2 ไมโครคอนโทรลเลอร์

ไมโครคอนโทรลเลอร์ที่ใช้ในการรับค่าต่างๆ จากเชนเซอร์ และใช้ในการประมวลผลระบบควบคุม คือ ARM7 ซึ่งเป็น CPU แบบ 16/32 bit ของบริษัท PHILIPS เบอร์ LPC2138 โดยไมโครคอนโทรลเลอร์จะเชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์ผ่านทางพอร์ตอนุกรม RS232 โดยจะใช้พอร์ต A/D(Analog to Digital) ขนาด 10 bit ในการอ่านสัญญาณจากเชนเซอร์ และใช้ในการสร้างสัญญาณ PWM(Pulse Width Modulation) ในการควบคุมเชอร์โวมอเตอร์ ไมโครคอนโทรลเลอร์จะถูกสั่งงานให้ทำงานตามคำสั่งต่างๆ ที่ความถี่ 50 Hz คือความเวลาเท่ากับ 20 ms ตามคาดเวลาสัญญาณ PWM ของระบบ R/C(Radio Control)

4. ระบบควบคุมการหันทิศทางของไฮลิคอปเตอร์

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้ระบบที่ทำการควบคุมด้วยพีไอดี ในการบังคับการหันทิศทางของไฮลิคอปเตอร์ และใช้ตัวควบคุมแบบพัชชีลอจิก เป็นส่วนเสริมเพื่อให้การควบคุมเกิดความแม่นยำมากขึ้น

รูปที่ 2 ผังแสดงการควบคุมการหันทิศทางของไฮลิคอปเตอร์

5. ทฤษฎีตัวควบคุมฟิชชีแบบพีไอดี

จากสมการที่ใช้ในการควบคุมแบบพีไอดี [4] ของการควบคุมการหันทิศทางของเฮลิคอปเตอร์ คือ

$$u(t) = K_p e(t) + K_d \frac{d(e(t))}{dt} + K_i \int_0^t e(t) dt \quad (1)$$

โดย u คือเอาท์พุต(Output) ของระบบ, e คือค่าผิดพลาด (error), K_p คืออัตราขยายแบบสัดส่วน(Proportional gain), K_d คืออัตราขยายแบบอนุพันธ์(Derivative gain), K_i คืออัตราขยายแบบอินทิกรัล(Integral gain)

จากสมการ (1) เมื่อแสดงในรูปแบบกฎฟิชชี โดยให้เวลาได้ $t = k$ จะได้

$$e(k) \wedge \Delta e(k) \wedge \sum_{i=0}^k e(i) \Rightarrow u(k) \quad (2)$$

IF [$e(k)$ is antecedent AND $\Delta e(k)$ is antecedent AND

$$\sum_0^k e(i) \text{ is antecedent }] \text{ THEN } u(k) \text{ is consequent } \quad (3)$$

โดย e คือค่าผิดพลาด, Δe คือค่าความเปลี่ยนแปลงของความผิดพลาด, $\sum e$ คือค่าผลรวมของความผิดพลาด

แบบจำลองฟิชชีของ ทากากิ-ชูเกะ[5] กฎฟิชชีโดยปกติจะมีลักษณะเป็น

กฎที่ L: IF (x_1 is A_{L1}) AND (x_2 is A_{L2}) AND
(x_3 is A_{L3}) THEN $y_L = f_L(x_1, x_2, x_3)$ (4)

โดยที่ x_j , $j = 1, 2, 3$ เป็นตัวประกอบที่ j ของตัวแปรอินพุต(Input) x , A_{ij} เป็นพจน์ภาษาของข้อตั้ง (consequence linguistic term) หรือเป็นฟังก์ชันความเป็นสมาชิกของข้อตั้ง (antecedent membership function) ในกฎที่ i , $i = 1, \dots, L$, y เป็นตัวแปรเอาท์พุต, f_i เป็นสมการเชิงเส้นของข้อตาม (consequent linear function) ของกฎที่ i ตามปกติ $f_i(x_1, x_2, x_3)$ จะเป็นพหุนาม(Polynomial) ที่มีตัวแปรข้อมูลเข้าเป็น (x_1, x_2, x_3) แต่ $f_i(x_1, x_2, x_3)$ อาจเป็นฟังก์ชันอื่นก็ได้ ทราบได้ที่เป็นฟังก์ชันที่สามารถอธิบายข้อมูลออกของแบบจำลองภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดโดยข้อนำของกฎได้

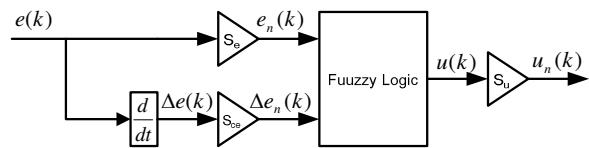
และค่าเอาท์พุตของระบบเป็นผลรวมจากเอาท์พุตจากกฎแต่ละข้อ โดยใช้สมการ

$$y = \frac{\sum_{i=1}^L \alpha_i \times y_i}{\sum_{i=1}^L \alpha_i} \quad (5)$$

y_i คือค่าความเป็นสมาชิกของกฎที่ i ของตัวแปรเอาท์พุต, α_i คือค่าคริปส์เอาท์พุต (Crisp output) ที่ได้จากการนำของกฎที่ i

6. การทดลอง

จากรูปที่ 3 ในส่วนของตัวควบคุมฟิชชี กำหนดตัวแปรสถานะข้อตั้ง และการกระทำควบคุมข้อตาม กำหนดได้ดังนี้

รูปที่ 3 ผังแสดงการโครงสร้างของตัวควบคุมฟิชชี

จากรูปที่ 2 ตัวแปรสถานะคือ มุมที่เฮลิคอปเตอร์หันเบนออกไป=ค่าความผิดพลาด(e), ค่าความเปลี่ยนแปลงของความผิดพลาด(Δe) โดยให้เวลาได้ $t = k$

$$e(k) = r(k) - y(k) \quad (6)$$

$$\Delta e(k) = e(k) - e(k-1) \quad (7)$$

โดย $r(k)$ คือ ค่าอ้างอิงหรือค่าที่ตั้งไว้ของระบบที่เวลา k , $y(k)$ คือ ค่าที่วัดได้จริงของระบบที่เวลา k

ก่อนจะเข้าสู่ส่วนกลไกการหาเหตุผลของฟิชชีจะทำการนอร์มอลไรซ์(Normalization) โดยคูณกับค่าสเกลแฟคเตอร์(Scale factor) เพื่อแปลงปริมาณค่าตัวแปรสถานะของอินพุต และเอาท์พุต ไปเป็นค่าบรรทัดฐาน หรือสเกลที่เหมาะสมในเอกภพสามพาร์ท

$$e_n(k) = S_e e(k) \quad (8)$$

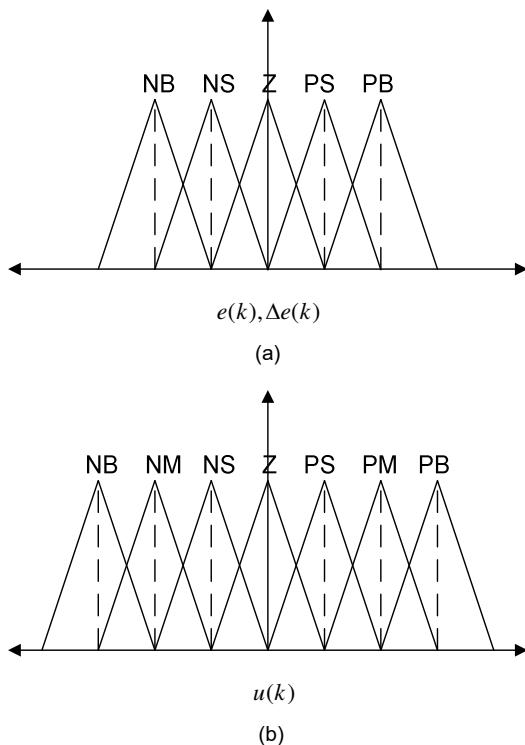
$$\Delta e_n(k) = S_{ce} \Delta e(k) \quad (9)$$

ส่วนการกระทำควบคุมคือ การบิดมุมบังคับทางของเชอร์โวโมเตอร์(u)

$$u(k) = F[e_n(k), \Delta e_n(k)] \quad (10)$$

$$u_n(k) = S_u u(k) \quad (11)$$

กำหนดให้สมาชิกของ e มี 5 เทอม, Δe มี 5 เทอม และ u มี 7 เทอม โดยมี [NB, NM, NS, Z, PS, PM, PB] ซึ่งแทน S=Small, M=Medium, B=Big, N=Negative, Z=Zero, P=Positive, สมาชิกของ $e(k)$, $\Delta e(k)$ และ $u(k)$ แสดงไว้ดังรูปที่ 4

รูปที่ 4 (a) สมาชิกในพัชชีเซ็ต $e(k)$ และ $\Delta e(k)$
(b) สมาชิกในพัชชีเซ็ต $u(k)$

ตารางที่ 2 แสดงกฎที่ใช้ในการควบคุมอิเล็กโปเตอร์

		Error, $e(t)$				
		NB	NS	Z	PS	PB
Change of Error, $\Delta e(t)$	PB	PM	PS	NM	NB	NB
	PS	PM	PS	NS	NB	NB
	Z	PB	PM	Z	NM	NB
	NS	PB	PB	PS	NS	NM
	NB	PB	PB	PM	NS	NM

7. การปรับตัวควบคุม

ในการนำตัวควบคุมพัชชี-พีโอดี ไปใช้ในการควบคุมการหันทิศทางของอิเล็กโปเตอร์นั้น จำเป็นจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขตัวควบคุม เนื่องจากระบบมีการเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นพารามิเตอร์ต่างๆ ที่ออกแบบไว้ต้องแรก เช่น สเกลของพังก์ชันความเป็นสมาชิกของอินพุต หรือค่ากากูต่างๆ จำเป็นจะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข เพื่อที่จะให้สามารถรักษาเสถียรภาพการหันทิศทางของอิเล็กโปเตอร์ให้บรรลุเป้าหมาย เป็นที่น่าพอใจได้

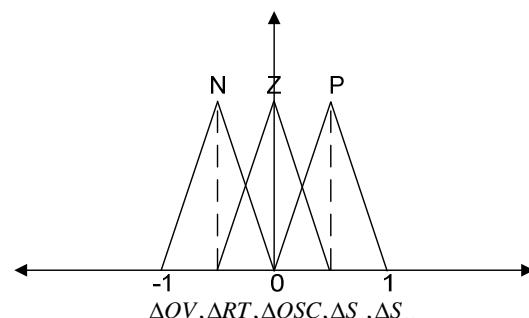
วิธีการปรับค่าตัวบlynongของการทดลองในครั้งนี้ จะใช้การปรับค่าสเกลของพังก์ชันความเป็นสมาชิกของอินพุต โดยใช้สเกลแฟคเตอร์เปลี่ยนค่าของความผิดพลาด และอัตราความผิดพลาด สเกลใหม่นี้สร้างโดยอาศัยตัวจัดสมรรถนะของระบบ 3 ค่า คือ เปอร์เซ็นต์การผุ่งเกิน (Overshoot percentage : OV), ช่วงเวลาขึ้น (Rise time : RT) และ เปอร์เซ็นต์การสั่นของแอมเพลจูด (Amplitude Oscillation percentage : OSC)

$$\Delta OV = OV - OV_{ref} \quad (12)$$

$$\Delta RT = RT - RT_{ref} \quad (13)$$

$$\Delta OSC = OSC - OSC_{ref} \quad (14)$$

โดยที่ ΔOV , ΔRT และ ΔOSC แบ่งเป็น 3 เทอมดังรูปที่ 5

รูปที่ 5 สมาชิกในพัชชีเซ็ต $\Delta OV, \Delta RT, \Delta OSC, \Delta S_e, \Delta S_{ce}$

การปรับค่าสเกลแฟคเตอร์นั้นใช้

$$S_e(k+1) = S_e(k) + \Delta S_e \quad (15)$$

$$S_{ce}(k+1) = S_{ce}(k) + \Delta S_{ce} \quad (16)$$

สำหรับการหาค่า ΔS_e และ ΔS_{ce} จะต้องอาศัยการปรับสเกลแฟคเตอร์ที่ขึ้นกับค่าสมรรถนะ กฎของการคำนวณค่า ΔS_e มีดังนี้

กฎที่ 1 IF $\Delta OV = P$ THEN $\Delta S_e = P$

กฎที่ 2 IF $\Delta OV = Z$ THEN $\Delta S_e = Z$

กฎที่ 3 IF $\Delta OV = N$ THEN $\Delta S_e = N$

กฎที่ 4 IF $\Delta RT = P$ THEN $\Delta S_e = P$

กฎที่ 5 IF $\Delta RT = Z$ THEN $\Delta S_e = Z$

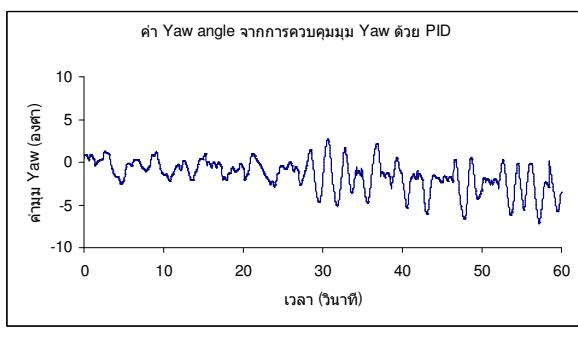
กฎที่ 6 IF $\Delta RT = N$ THEN $\Delta S_e = N$

กฏที่ 7 IF $\Delta OSC = P$ THEN $\Delta S_e = P$
 กฏที่ 8 IF $\Delta OSC = z$ THEN $\Delta S_e = z$
 กฏที่ 9 IF $\Delta OSC = N$ THEN $\Delta S_e = N$

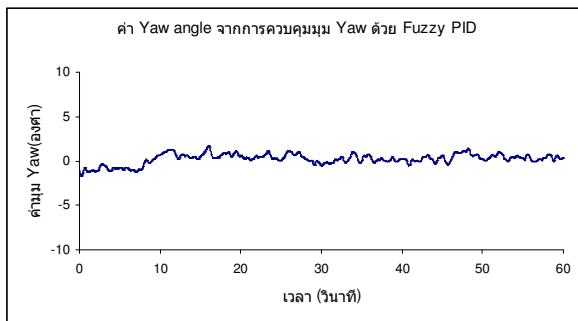
สำหรับกฎคำนวณค่า ΔS_{ce} จะใช้ค่าอัตราของ ΔOV โดยที่ $DOV = [\Delta OV(k) - \Delta OV(k-1)]$

กฏที่ 1 IF $DOV = P$ THEN $\Delta S_{ce} = N$
 กฏที่ 2 IF $DOV = z$ THEN $\Delta S_{ce} = z$
 กฏที่ 3 IF $DOV = N$ THEN $\Delta S_{ce} = P$

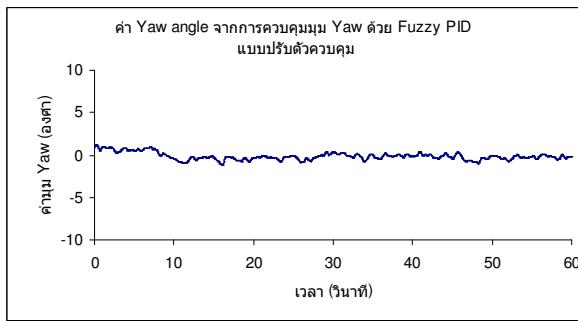
8. ผลการทดลอง

(a)

(b)

(c)

รูปที่ 6 กราฟแสดงค่ามุ่งที่เปลี่ยนแปลงไป เทียบกับเวลา

จากการทดลอง แสดงให้ถึงความสัมพันธ์ระหว่างค่ามุ่งที่เปลี่ยนไป(องศา)ในแนวแกนตั้ง และค่าเวลา(วินาที)ในแนวแกนนอน ในรูป (a) แสดงการควบคุมด้วยระบบ พีไอดี, รูป(b) แสดงถึงการควบคุมด้วยระบบฟัซซี่-พีไอดี, และในรูป(c) แสดงถึงการควบคุมด้วยระบบฟัซซี่-พีไอดี แบบปรับค่าได้

จากการทั้งสามแสดงให้เห็นว่า ระบบการควบคุมฟัซซี่-พีไอดีแบบปรับค่าได้(c) สามารถที่จะควบคุมทิศทางการหันให้อยู่ในช่วงที่แคบกว่า คืออยู่ในช่วง +2องศา ถึง -2องศา รองลงมาคือระบบการควบคุมแบบฟัซซี่-พีไอดี(b) อยู่ในช่วง +3องศา ถึง -3องศา ส่วนระบบการควบคุมด้วยพีไอดีอย่างเดียว(a) การหันทิศทางจะอยู่ในช่วงที่กว้างกว่าคือ +3องศาถึง -7องศา

9. สรุปผลการวิจัย และแนวทางการพัฒนา

จากการทดลอง สรุปได้ว่าระบบการควบคุมการหันทิศทางของเซลล์คอมเพเตอร์ โดยการปรับตัวควบคุมฟัซซี่-พีไอดี แบบปรับค่าได้ สามารถที่จะใช้ควบคุม การหันทิศทางของเซลล์คอมเพเตอร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เมื่อเทียบกับการควบคุมฟัซซี่-พีไอดี แบบปรับค่าได้ เราสามารถที่จะปรับค่าตัวแปรต่างๆ ได้ละเอียดมากขึ้น การพัฒนาระบบทั้งต่อไปคือขยายระบบให้ควบคุมได้ทั้ง 3 แกน

เอกสารอ้างอิง

- [1] Zadeh, L.A., 1965, Fuzzy set, Information and control. Vol.8, pp. 338 – 353.
- [2] Puntunan, S. and Parnichkun, M., 2005, Self-tuning precompensation of PID based heading control of a flying robot, Advanced Robotics and its Social Impacts. IEEE Workshop, pp. 226 – 230.
- [3] Sanchez, E.N., Becerra, H.M., and Velez, C.M., 2005, Combining fuzzy and PID control for an unmanned helicopter, Fuzzy Information Processing Society, 2005. NAFIPS 2005. Annual Meeting of the North American, pp. 235 – 240.
- [4] กิตติ ไพรุรย์วัฒนกิจ, 2547, ฟัซซี่ล็อกิก, ไดนาพรินท์, หน้า 130
- [5] Takaki, T. and Sugeno, M., 1985, Fuzzy Identification of system and its application to modeling and control, IEEE Transactions on Systems Man and Cybernetics, Vol. 15, pp. 116-132.